

Evroazija (vježbe)

Mr Goran Grozdanic
mart.2020

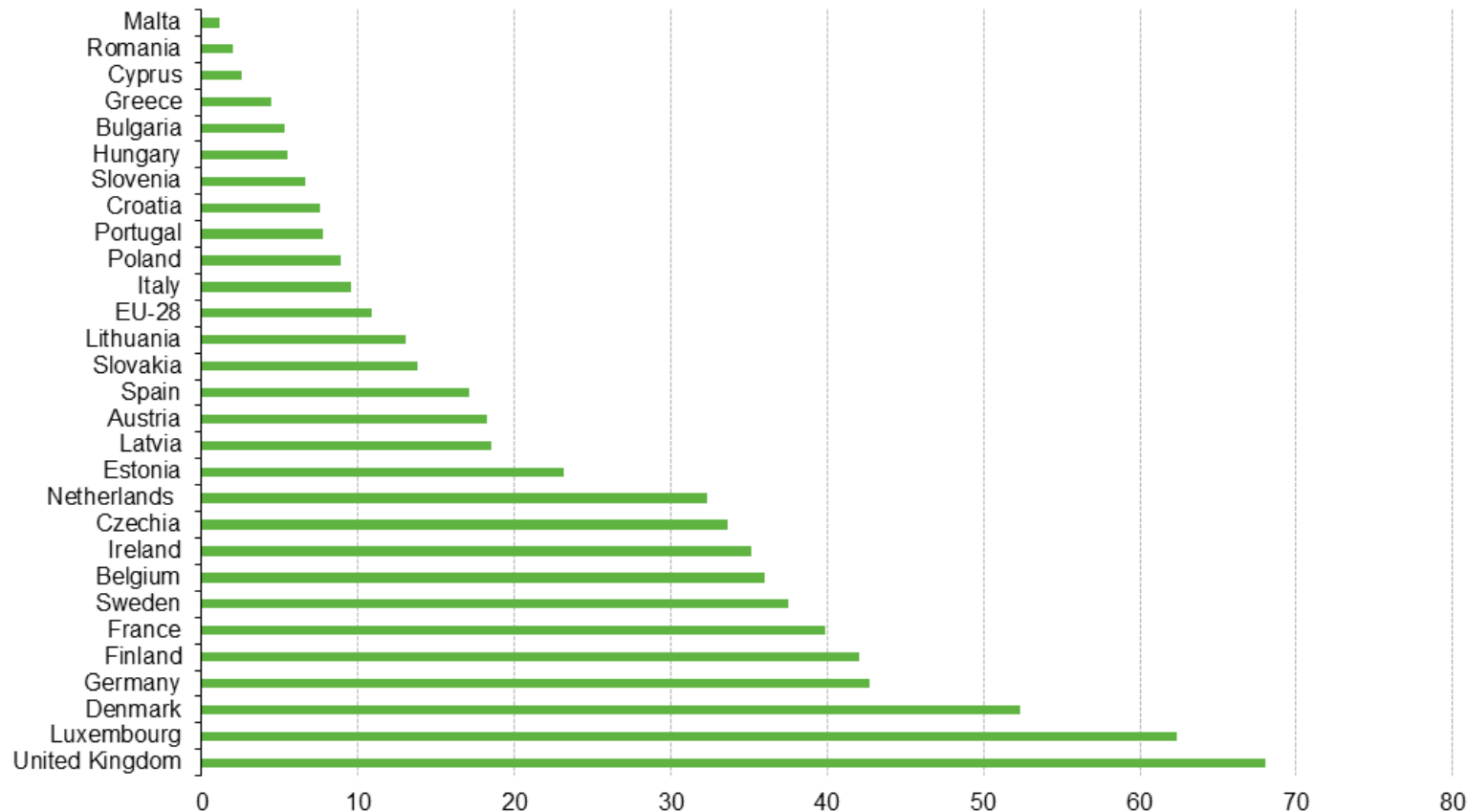
Privredne grane (poljoprivreda)

- Tipovi poljoprivredne proizvodnje:

Nomadsko stočarstvo	Plantažna poljoprivreda
Mesno govedarstvo	Svinjogojstvo i ovčarstvo
Mliječno govedarstvo	Kozarstvo
Komercijalna hortikultura	Gajenje žitarica

Prosječan broj porodičnih farmi u EU (2016. god.)

Average size of family farms, 2016
(hectares per farm)

Source: Eurostat (Farm Structure Survey, 2016)

Nomadsko stočarstvo

- **Nomadsko stočarstvo** je oblik stočarstva, odnosno uzgoj stoke koji uključuje njeno kretanje s jednog područja na drugo u svrhu pronalaženja svježije ispaše i vode.

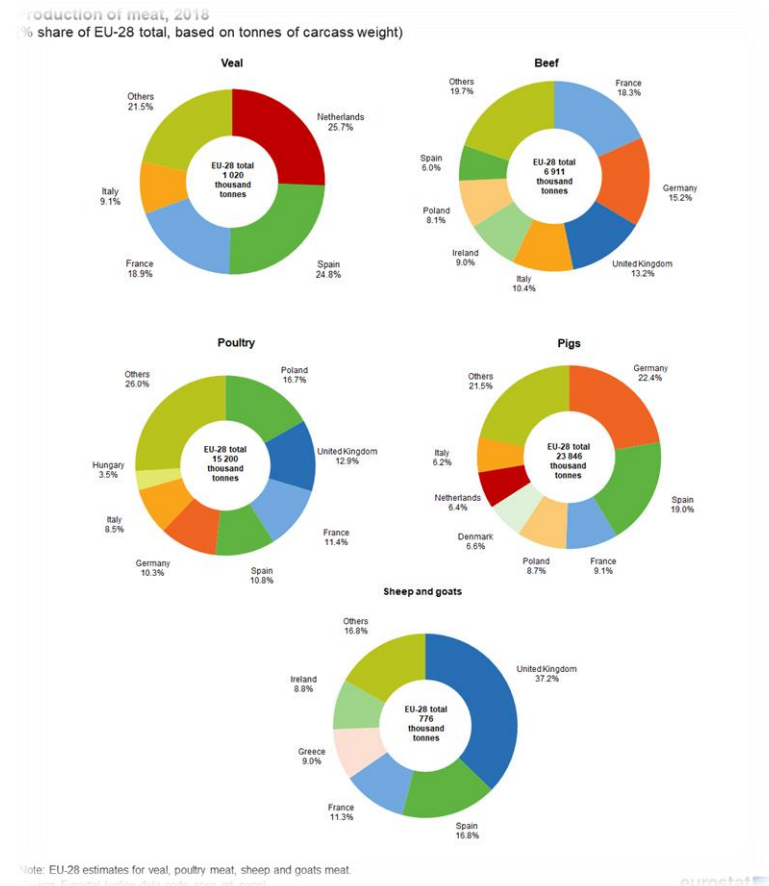
Plantažna specijalizovana poljoprivreda

- Plantažna specijalizovana poljoprivreda je monokultura (agrikultura)– obično plantažna proizvodnja određenih vrsta voća, rijetko polikultura.

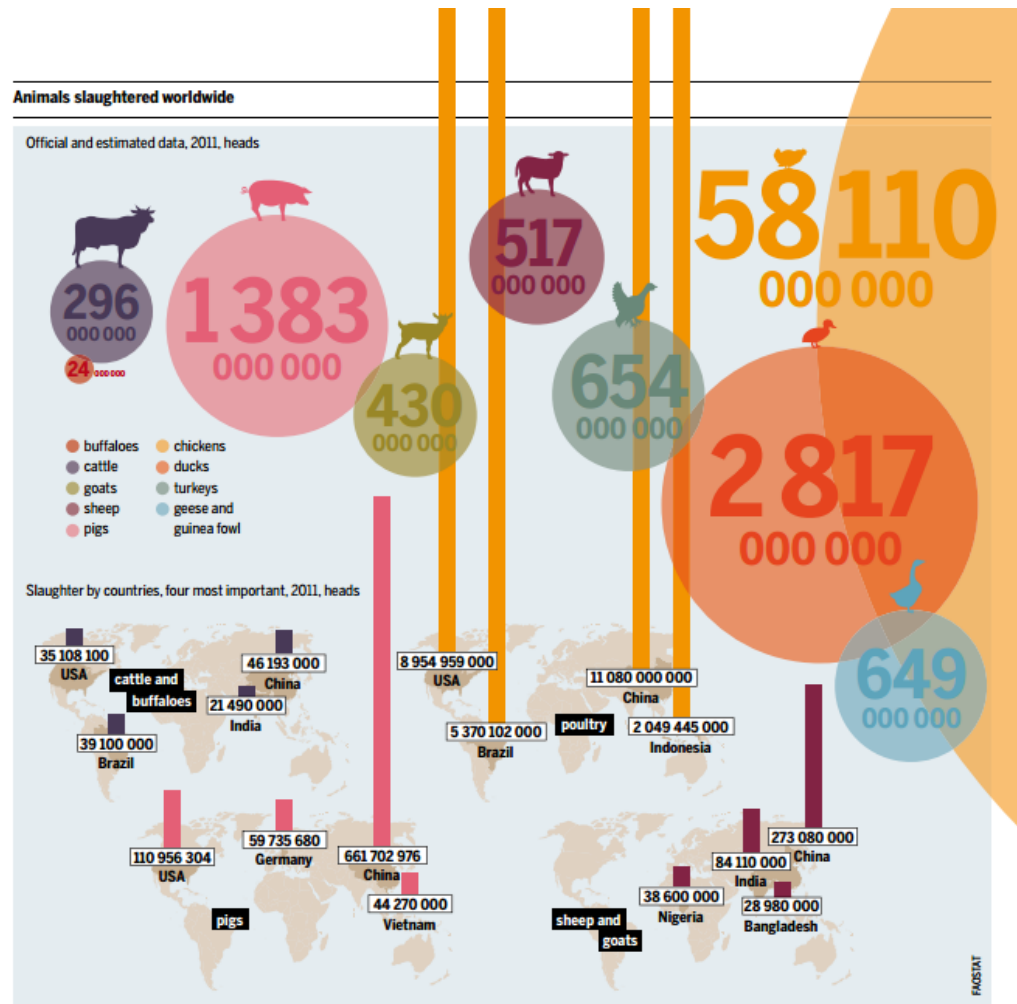
Mesno govedarstvo, svinjogojstvo i ovčarstvo

- Vodeći proizvođači govedeg mesa u Evropi su Rusija, Njemačka i Francuska, svinjskog mesa Njemačka, Španija i Rusija, a ovčijeg mesa UK, Rusija i Španija. Vodeći evropski proizvođači živinskog mesa su Rusija, Ukrajina i UK.

- *Proizvodnja mesa u 2018 godini u zemljama EU*

Komparacija broja grla goveda, svinja i živine po kontinentima

Hortikultura

- **Hortikultura** je vještina ili nauka gajenja cveća, ukrasnog drveća i žbunja, voća i povrća, posebno u vrtovima ili plantažama.

Komercijalna hortikultura

- To je proizvodnja voća i povrća u komercijalne svrhe, gajenje cvijeća, ukrasnog drveća u staklenicima ili uz navodnjavanje. To nijesu velike površine i plantažni tip – sa jednom vrstom, već obično na manjem prostoru više vrsta (polikultura) i uz znatno ulaganje – staklenici, đubrenje, navodnjavanje i sl.

Gajenje žitarica, industrijskog bilja i stočnog bilja

- Glavni centri gajenja ovih kultura su umjerenim geografskim širinama. Vodeći evropski proizvođači pšenice su: Rusija, Francuska, Njemačka i Ukrajina, ječma – Njemačka, Francuska, Ukrajina i Rusija, Kukuruz – Francuska, Ukrajina, Rumunija, Srbija, raži – Njemačka, Poljska, Rusija, ovs – Rusija, Poljska, Španija. Soje – Rusija, Ukrajina i Italija. Industrijsko i stočno bilje se gaji da bi se obezbijedile sirovine za prerađivačku industriju – proizvodnja prehrambenih proizvoda – šećer, jestivo ulje, zatim proizvodi za ishranu stoke – rezanci i sl. Vodeći evropski proizvođači šećerne repe Francuska, Njemačka i Ukrajina, suncokreta - Ukrajina, Rusija i Francuska, uljane repe Njemačka, Francuska i Poljska. Ukrajina je veliki proizvođač žitarica, ali i suncokreta. Obradive površine u Ukrajini su većinom državne – sovhozi i seljačke zadruge – kolhozi, a u privatnom vlasništvu je veoma malo – svega 2%. Najznačajniji žitorodni regioni su razvijeni na černozeru.

Mješoviti tip poljoprivrede

- Proizvodnja jedne biljne kulture ili jedne vrste stoke je dobra, ali ima i negativne strane, koje mogu biti kao posledica klimatskih uslova, bolest, cijena na tržištu padne i sl. Zato je mješovito uzgajanje usjeva i životinja rasprostranjeno cijelom Evropom. Dakle, ne gaji se samo jedan proizvod već razni usjevi i životinje. To dakle nije specijalizovana plantažna poljoprivreda.

Mediterranski tip poljoprivrede

- Prepoznaje se po gajenju agruma, vinove loze i maslina. Vodeći evropski proizvođači agruma (pomorandža, limun, grejpfrut) su Španija, Italija, Grčka i Francuska. Maslina se gaji tamo gdje zimska temperatura ne pada ispod -50C.

Mediteranski tip poljoprivrede

- Vodeći evropski i svjetski proizvođači maslina i maslinovog ulja su Španija, Italija i Grčka.

Mediteranski tip poljoprivrede

- Najveće plantaže vinove loze i to u svijetu su u Španiji, Francuskoj i Italiji, a to su i vodeći proizvođači vina.

Organska poljoptivreda

- **Organska poljoprivredna proizvodnja** je oblik poljoprivrede koji se zasniva na upotrebi rotacije useva, zelenišnog đubrenja, komposta i biološke kontrole insekata. Organska proizvodnja podrazumeva upotrebu đubriva i pesticida (herbicidi, fungicidi i insekticidi) koji se smatraju *prirodnim*, a isključuje se ili strogo ograničava upotreba sredstava kao što su: sintetička petrohemijska đubriva i pesticidi; regulatori rasta (hormoni); upotreba antibiotika kod žive stoke; genetski modificovanih organizama, ljudskog kanalizacionog otpada i nanomaterijala.

Literatura

- Dejan Šabić, Snežana Vujadinović (2014). Regionalna geografija Evrope, Beograd.
- Jovan Čvoro, Petar Golubović (2005). Vanruska Azija, Niš.
- Dragan Burić, Regionalna geografija Evroazije (2020), nastavni materijal, Nikšić.